

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Wiak

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi M. Spółka z o.o. z siedzibą w T.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki

w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie

o sygn. akt I ACa (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 22 grudnia 2021 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

M. Spółka z o.o. z siedzibą w T. (dalej: Skarżąca), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w dniu 5 sierpnia 2021 r. wniosła skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Skarga dotyczyła postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie I ACa (...).

Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania oraz zasądzenie od organu na rzecz strony kwoty jaką sąd uzna za uzasadnioną w celach prewencyjnych, lecz nie mniej niż 4.000 zł tytułem przewlekłości postępowania oraz kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu skargowym.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że „pismem z 21 marca 2021 r. powódka wniosła o uzasadnienie wyroku wydane w postępowaniu celem jego zaskarżenia nadzwyczajnym środkiem procesowym. Postanowieniem z 29 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny oddalił wniosek, a następnie postanowieniem z dnia 7 czerwca 2021 r. oddalił wniosek o zwolnienie od kosztów za uzasadnienie postanowienia z dnia 29 kwietnia 2021 r. W końcu postanowieniem z dnia 8 lipca 2021 r. odrzucił wniosek strony. Powoduje to przewlekłość postępowania ponad dopuszczalną miarę”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm., dalej: ustawa o skardze na przewlekłość), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego dotyczy skarga na przewlekłość, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W świetle artykułu 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując owej oceny uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga na przewlekłość została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość ustawodawca wskazał, że skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie.

W oparciu o przytoczone wyżej przepisy, w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że publicznoprawnym celem ustawy o skardze na przewlekłość jest stworzenie realnego i skutecznego środka zapobiegającego przewlekłości postępowania, czyli takiego środka, którego funkcją jest przede wszystkim wymuszanie nadania sprawie odpowiedniego, sprawnego biegu. Cel ten nie może zostać zrealizowany w sytuacji, kiedy postępowanie zostało prawomocnie zakończone (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 sierpnia 2012 r., III SPP 40/12).

Przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość jest badanie podniesionego przez skarżącego zarzutu, że doszło do naruszenia przysługującego mu prawa do sądu przez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie od chwili jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia. Postępowanie w sprawie trwa (jest w toku) aż do momentu wydania prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie. Zgodnie z art. 363 § 1 k.p.c., orzeczenie sądu staje się prawomocne, jeżeli nie przysługuje co do niego środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia, czyli najpóźniej z dniem wydania wyroku przez sąd II instancji.

Bezsprzecznie czynności dotyczące doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem są podejmowane po prawomocnym zakończeniu postępowania sprawie i tym samym skarga na przewlekłość w ich dokonaniu jest wnoszona po prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy co do jej istoty (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2014 r., III SPP 205/14; zob. także np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 grudnia 2015 r., III SPP 28/15; 6 grudnia 2018 r., I NSP 82/18; 13 marca 2019 r., I NSP 85/19).

Wobec powyższego, biorąc pod uwagę, że postępowanie zostało prawomocnie zakończone 31 marca 2021 r., a skargę na przewlekłość wniesiono 5 sierpnia 2021 r., jest ona niedopuszczalna i podlega odrzuceniu.

Wobec tego, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3, art. 5 ust. 1 oraz art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

